

శుభమస్తు.

క్రొత్త కోడలు.

(హాస్యకళావల్లి)

శాస్త్రిపల్లి
సుందరరామయ్యచే

రచియింపఁబడినది.

3 వ కూర్పు 2000 ప్రతులు.

ఏలూరు

దుర్గాముద్రాక్షరశాల

1915

వెల 0—0—6 అ.

కవినాథవిలాసములో

వెలకు దొరకు గ్రంథములు.

1	కమలపాలిక	0-8-0
2	ఉదయలక్ష్మి.	0-8-0
3	గుణమంజరి.	0-6-0
4	సువర్ణశృంఖల.	0-8-0
5	చంద్రవదన.	0-8-0
6	ఆనందసాగరము.	0-8-0
7	రామలక్ష్మణ దేశయాత్ర	0-4-0
8	కన్యాదాతల మోక్షరీ నాటకము.	0-6-0
9	దుర్యోధనాభిమాన నాటకము	0-8-0
10	త్రిలోక సుందరి నాటకము.	0-8-0
11	చంద్రహాస నాటకము.	0-12-0
12	కళావిలాసము.	0-4-0

(శ్రీ)

శుభమస్తు.

క్రొత్త కోపము.

(షోడశకళావళి)

ఇది

శాస్త్రపల్లి సుందరరామయ్యచే

రచియింపబడి

ఏలూరు

దుర్గాముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రించి ప్రచురింపబడియె.
(మూడవకూర్పు 2000 ప్రతులు)
1915
వెల 0-0-6 పైసలు.

శ్రీ

క్రొత్త కోడలు.

(పాదరత్నావళి)

సీ. అమ్మరో యత్తింటి
కరిగడవా యన్న
లేనిపోనిమాటలుం
బూని యేస్తు!
చెల్లెలా యత్తిల్లు
జేరవనే యన్న
గుడ్లునిండఁగనీరు
గుక్కకొనును

కాపురంబున కేగఁ
గానంటివే యన్న
జడి ముడిపాటున
నొడలు విఱచు।
భడవా! మగనిఁ గూర్చి
పరువిడుచుంటివా
యనఁగృధాయుక్తత్రత
హాస్యయగును।

గీ. తల్లియును నక్కలును దోడి
తలికుబోండ్లు।
వృద్ధకాంతలుఁ దమచిత్త
వృత్తిఁ బలుక।

చింతయును సిగ్గు కోపము
నుంతయేని।
మదిని లేకయె పోవును
ఎగసి కడకు 1

సీ. అత్తింటికేగిన
యంతనే స్వర్గంబుఁ
తనసొమ్ముగా నాక్రమఁ
దలఁచుచుండు।
మగనితో నిరుగు పొ
రుగువారు పల్కాడి
సన్నులంగని వరు
సల ఘటించు।

సంసారమూల మత్తెమ్మా
మాల నాఁడెందుఁ డలఁ
గనినఁ గైతవపు మ
న్మానలు సేయు।
నిజమటి పనిగిగ్గి
పల్కిన నాఁడు లేమి
మనుజాంకురో యని
యూహిఙ్చ నెంచు।

౧. అర్పింపైన వస్తు వ
నైన వడుగ।
వెఱచుఁ దనకింపుగాని యే
విలువ వస్తు।

క్రొత్త శ్లోకములు.

వైన వలదన వెలుచున
యున్నారె! ముందు
గోము వెనుకను యొయ్యారముగా ప్రత్తే
నోపరికిరి!! 2

సీ. అత్తవారింట గ
న్నింతలో పంచేని
తల్లితో గొంపంగ
తల్లిన్ల చెప్పె!
బుట్టింటు గింటికిం
బుట్టకన్నను గాని
భర్తతో గొప్పలు
బలుకుచుండు!

గ్రీష్మర్తువు

మగడు జేయించిన
నగఁ జేకొనక తండ్రి
ముత్తెంబుఁగొనె నంచు
ముచ్చటించు।
మావాంఛ ప్రియురాలో
మాటయుఁ జౌక యాటంచుఁ
బ్రతిఁ స్తుపునకుఁగొ
ప్రసవమిచ్చు।

గీ. అత్తవారింటిలోని మ
హానదీ జ।
లంబులైనను పాడు కూ
పంబులోని।

పుట్టినింటి జలఁబులే
పాగచుండు।
సహాహా! యాండ్రికుఁబుట్టింటి
యుండె తీపి॥ 3

సి. పుట్టినింటి వారేమి
పెట్టిరో యనినను
నింకొకసారి నా
కిత్తురనును।
పుట్టింటి వారేమి
బెట్టిరో యనినను
లేసిపోనివి పది
పాగాని చెప్పు!

పుట్టింటి వారేమి
బెట్టిరో యనినను
వాండ్రికే లేదని
పలుకుచుండు
పుట్టింటి వారేమి
బెట్టిరో యనినను
నింతకుముందె నా
కిచ్చిరనుచు

గీ. ఇట్లు పొరుగమ్మలక్కల
కెల్లనొకరి
తోడఁ బలుకునది యొకరి
తోడఁబల్క!

కుండఁ జెప్పను వహ్వారే
యున్నయట్లు।
లెంతకైనను దగదె మ
హీంతలమున॥

సీ. ఇల్లు కుశలమైన
నిటునటు గదులంగఁ
జోటు లేదంచును
జాలుచుండు।
పెద్ద యిల్లయినచోఁ
బినుగు కొంపలోఁ
జాకిరీ మొండని
సణుగుచుండు।

ఒరుల పేర్కొనఁగనేని
యునికి నొంచినఁ బల్కు
రించు దక్షుఁడన చే
దంచుఁ బల్కు!
పదిమంది గల చోట
వాసంబుఁ జేయింప
నదిలెస్స నిదిలెస్స
నంచుఁ బల్కు!

గీ. తనకు వలసిన వస్తువెం
తవెలయైనఁ|
దక్కువయొ వెల యుంచును
దనకుగాని|

వస్తువులు నాకన్నైనను
భాగు చేత్రు
వెల యధిక మిద్ది వలదని
పలుకుచుండు॥ 5

సీ మా వాంఛ యింటింటి
మనుషు నామూండుంగా
స్పందించిన చల్లగా
నుండునను చు।
మా వాంఛ్యలెంతో
మామిడికాయలు
గుమ్మడిపండంత
గొప్పవనుచు।

మా వాండ్ర నూతిఁగో
మంచినీళ్ళను చేతి
తో ముంచుటయె తోడఁ
బోమటంచు।
మా వాండ్రు దొడ్డిఁగో
మల్లిపందిరి నెప్డు
బుట్టలకొలఁదని
బూయుననుచు।

౭. ఇరుగు పొరుగునున్నట్టి
యింతులకుఁ
బంట్ల నిదికొంత మేలు మా
వాండ్రటంచు।

నాలపించునుగాని మా
యది యటంచుఁ
జెప్పదెప్పును నిదియొక
గొప్పగాదె॥

సీ. పుట్టింట గోడకు
మట్టిముద్దలుమోయు
మెత్తని చేయి చెం
బెత్తలేదు।
తొట్టికన్నడుబిళ్ళతోఁ
దూఁగి గంతులు వేయు
కాలొక్క బారెడు
కదలలేదు।

కడవకుఁ గడ్డ దిం
పెను భుజంబడి పైట
కొంగుబుగ్గనకుఁ దా
ళంగి చేను।
వంగమారు నేడ్పు పి
ల్లలసట్లు లేఁ గౌను
నిగారిక్రాసను గాని
ల్లలేదా।

కోం ! యత్తింటఁ గాల్లెట్లు
నంతేలో నా।
మెప్పుడు లేని యసేక్త్రి
నొకూఁ కొనాగు

నెన్న యే యాటలాడించు
నెన్ని చూడ।
గొప్పకోడల వగనిక
మెప్పుగాదె॥ 7

సీ. మొక్కవోన్నన్న
మొక్కు చుండెను నోను
కిలమూన్నమని నను
గాను జెందు।
జీడి నూనెను గాని
యాడు శిరోజము
లగరునూనెల కన
హ్యాత పహించు

ప్రా [illegible]

పాంగు చు [illegible]

[illegible]సుల [illegible]

[illegible]గానను।

నేత [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]।

అన్య్ర [illegible]

[illegible]।

యింటగా [illegible] నంత [illegible]

యింత వింత

కలుగుమూసిన రాత్రి కో
పులుజాంచు।
సత్య నామి [illegible] భాగ్యమే
నా [illegible] ॥ 8

పే [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

చూచితిరా మోము
సొక్కియున్నది శెల్ల
వాతలు గాలికిఁ
బండియుంట।

చూచితిరా కనుల్
సూది పోటులవలె
మందు నన్నంబును
వంచుచుండ।
గీ. అనుచుఁ బలుకను పేడ జే
యంగ లేదా।
పొలములకుఁ దండ్రికన్నంబు
బూనిపోదా।

మంచులోఁ జేలఁ గాయంగ
మసలలేదా।
పంద మందికిఁ బుట్టింటు
పండ లేద । 9

సీ. అలుకకు నిచ్చిన
నమరించి యుంగగా
సాను దీయఁ బోవంగా
యానువడంకె।
చిలుక కొయ్యను గల
చీగను దీయుచుఁ
బాహువు లిత్తిలేని
బాధఁ జెందె।

[illegible]

[illegible] వ

[illegible]

మొ [illegible]

[illegible] వ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గీ [illegible]

[illegible]

[illegible] బు[illegible]ను [illegible]

[illegible]

పెద్ద[illegible] బొట్లులు
పెట్టితేదా।
[illegible] జల్లె[illegible] నిప్పు డయు
[illegible]॥ 11

[illegible] నవరాత్రి[illegible] సు
భద్ర[illegible]ల
[illegible] యగంగ
సంట్లుం దోమో।
మగనికి మసిబట్టఁ
దగనారవేయం జా
లదు పీతిగుడ్డల
నుదుకనేర్చు।

పలుదోము పుడకఁ ద్రుంప
వడఁక గజగజలాడు
గొడ్డంటు బుజుకులఁ
గొట్ట నేర్చు।
అంజాను సిద్దుఁ
కాంగ నేరదు రాత్రి
యంతయుఁ గలహంబు
లాడ నేర్చు।

గీ. చిన్నతనమునఁ జేసిన
చేతలెల్ల।
నత్తవారింటఁ గాల్పెట్టు
నంతలోన

అరయఁదోఁచు స్వప్న ప్రాయ
మగుచుఁ దనకు।
తానుదాచిన దాగునే
తథ్య వృత్తి॥ 11

సీ. తురక పోగులకై సం
తోషించునది కెంపు
దుద్దులఁగని తప్పు
దిద్దుచుండు।
తేనెప్రాసల నత్తుఁ
దలకించి మూదమునొను
నది రవ్వపుడాకల
నుదురు చెం...

జంటచేర్నల్ల పూ
సల మెచ్చునది జంట
కాసుల పేరును
గడచు సేయు।
మట్టిగాజులు చేతఁ
బెట్టి కుల్కాడునది
రత్నకంకణముల
రాణఁదెగడు।

గీ. ఎన్నడును జూచి యెఱుఁగని
యెట్టినగయుఁ।
దా నెఱింగిన యది వ్రేలెఁ
దాల్చెఁ జెవుల।

రేయి పవలు సంకల్ప దా
రిద్ర్య మేల।
యనఁగ స్త్రీలలంకార ప్రి
యులు సతంబు॥ 12

సీ. రక రకంబులుగాఁగ
రవికలు గట్టంగ
నేర్చును మాయమ
నేర్పు మీఱ।
చిత్ర చిత్రములుగా
చిగురును గొట్టఁగా
నేర్చును మాయక్క
నేర్పుమీఱ।

పలు విధంబుల పిండి
వంటలు వండంగ
నేర్పును మాపిన్ని
నేర్పుమీఱ।
సకల పురాణము
ల్జదివి యర్ధము జెప్ప
నేర్పుమా చెల్లెలు
నేర్పుమీఱ।

గీ. ననుచు గొప్పలు జెప్పను
దనకొకటియుఁ
జేతగాదని వేఱుగాఁ
జెప్పనేల।

తోడి చెలులను గాంచిన
తోడ నిట్టి
బూటకము లెన్ని యేనియుఁ
బుట్టుచుండు॥ 13

ప. ఏల మాడినవి యీ
యాలు దుంపలటన్న
మంట యెక్కువయాంట
మాడఁబోలు।
ఉడకలేదేమి యీ
యుల్లిపాయలటన్న
సెగతక్కువగుటచే
నిగుర లేదు।

కాలు వ్రాయిన దేమి
కందిపప్పన్నను
ముదుర వేగిన కాటు
బొక యున్న
ఏటికి చిమిడి పో
యిన దన్నమన్నను
కలగలుపుల వార్పు
దెనియు నగునె

గీ. అనుచుఁ దన యసమర్థత
వెనిమిటికిని।
దెలియదని సర్ది బొంకుచు
దిన దినంబు।

చెప్పచుండు వాయించుట
చేతగాక।
మద్దెలయయోటుది యటన్న
మాటపోల్కి॥ 14

సీ॥ కలిగిన దానితోఁ
గడుసంతసముఁ జెంది
సంసారమున శ్రద్ధ
సలుపవలయు।
ఏసమయంబున
నేని దప్పును గప్పి
పతితో నబద్ధంబు
పలుకఁగాదు।

పరులమనంబు నొ
వ్వంగ నే చిక్క న
సైనను బరుషోక్తు
లాడ గాదు।
పని లేక పలుమారు
పరులయిండ్లకుఁ బోయి
యింటిగుట్టును వచి
యింపరాదు।

గీ. తరుచు నవ్వంగరాదు క్రో
ధము వహించి
మెలఁగరా దొరు లేమన్నఁ
గంఁగరాదు।

క్రొత్తకోడలు.

తొలఁగరాదు ధైర్యము విప
త్తులు గలిగినఁ।
క్రొత్తకోడల యివియస
ద్గుణము లరయు॥ 1

సీ. క్రొత్తకోడలనీవు
గుణవంతురాలవై
బంధుజాలమునఁ జే
ర్వడుటయొప్పు।
క్రొత్తకోడలనీవు
గుణవంతురాలవై
హితవరమ్మున వాసి
కెక్కవలయు।

క్రొత్తకోడల నీవు
గుణవంతురాలవై
యిరుగు పొరుగులందు
మెచ్చఁగనుము।
క్రొత్తకోడల నీవు
గుణవంతురాలవై
దైవచింతన మదిఁ
దప్పరాదు।

గీ. మగని దైవంబుగా నెంచి
మనఁగనగును।
భర్త యాజ్ఞను దప్పక
బ్రదుకనొప్పు।

పనిమిటి మనంబుఁ గనిమెలఁ
గిన శుభంబు।
కొత్తకోడల ! యినినుంచి
గుణములరయ॥ 16

సంపూర్ణము.

లక్ష్మి.

సరస్వతి.

గీ. అంగనామణులార! మీయందుఁ బ్రేమఁ
జూపుమను నైశ్వర్య శుభగుణాది
లక్షణంబుల నొసఁగి యీలక్ష్మి మిమ్ముఁ
బాలనము సేయుఁ గాక యుర్వ్యరసతంబు

గీ. సుందరీమణులార! మీయందుఁ బ్రేమ
జూపుమను సర్వవిద్యావిశుద్ధహృదయ
శోభితలఁ జేసి యీవాణి పార్థివమున
నిమ్ముగాఁ జేత మీభూతలమ్మునందు

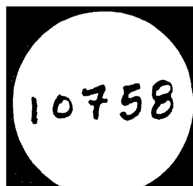
13 సీతాపాతివ్రత్యము.	0-4-0
14 కపిగోష్ఠి.	0-4-0
15 పరమానందచరిత్ర	0-4-0
16 ఫసానే అజాయబ్.	0-8-0
17 అమీరుహంజా.	0-8-0
18 రసమంజూష.	0-4-0
19 సూర్యశతకము.	0-1-0
20 [illegible]క్రీడలు	0-0-6
21 [illegible]	0-0-6
22 వ్యాసబ్యాసము.	0-1-0
23 ఆంజనేయదండకము.	0-1-0
24 [illegible] మహారాజుకథ.	0-4-0
25 జపానుదేశచరిత్ర	0-8-0
26 [illegible]	0-0-6
27 [illegible] సంవాదము.	0-0-6
28 సారంగధరుడు.	0-0-6

29	సౌందర్య (కొట)	0-1-6
30	రాజీవందనము [illegible]	0-8-0
31	శారదామహత్త్వ [illegible] గానము	0-8-0
32	వేంకటేశ్వరశతకము.	0-8-0
33	అష్టాంగ [illegible] ప్రార్థనము.	0-1-0
34	ధూమశకట ప్రయాణము.	0-1-0
35	శాంతి కథాసంగ్రహము	0-2-0

తపా—0-4-0 లకు తక్కువ వి.పి.
పంపబడదు.

దొరకుచోటు:—

వే. వేంకట, కవినాధవిలాసము,
[illegible], కృష్ణాజిల్లా,
అని ప్రకాశకుడు.

10758